

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پاسخ به شبهه‌ی ازدواج پیامبر ﷺ با خولة بنت حكيم!

آیا ایشان خاله‌ی پیامبر صلی الله علیه وسلم بوده‌اند؟!

تهیه‌شده در: «رد شبهات ملحدین»

رد شبهات ملحدین

پاسخ به شبهه‌ی ازدواج پیامبر ﷺ با خولة بنت حكيم

آیا ایشان خاله‌ی پیامبر صلی الله علیه وسلم بوده‌اند؟

no-atheism.net

no_atheism

fb/islamway1434

no_atheism

aparat/asteira

no-atheism.net

no_atheism

fb/islamway1434

no_atheism

aparat/asteira

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله وصحبه أجمعين. أما بعد:

بزرگان تاریخ همواره از سوی دشمنان خود مورد هجوم و افتراء قرار گرفته‌اند و عادت انبیاء و پیروان ایشان در مقابل این آزارها این بوده که صبر پیشه می‌کرده‌اند و دشمنی دشمنان‌شان در مسیرشان تغییری ایجاد نمی‌کرده است. پیامبر عظیم‌الشأن اسلام ﷺ نیز به عنوان بزرگ‌ترین فرد در تاریخ، از این قاعده مستثنی نبوده‌اند و از ابتدای بعثت تا عصر حاضر از سوی دشمنان‌شان مورد افتراهای بسیاری قرار گرفته‌اند، اما خداوند دین خود را یاری می‌کند، اگرچه کافران را خوش نیاید!

یکی از شبهاتی که اخیراً توسط خدانا باوران ایرانی به تقلید از مسیحیان عرب در فضای مجازی منتشر می‌شد، این بود که پیامبر ﷺ با خاله‌ی خود ازدواج کرده‌اند و این را با تبلیغ گسترده بیان می‌کردند، غافل از آن‌که مشکل از اسلام و پیامبر ﷺ نیست، بلکه مشکل از عقل فاسد آن‌هاست! شبهه‌پرداز بی‌خرد می‌نویسد: *«آیا می‌دانستید پیامبر اسلام با خاله خود ازدواج کرد؟ یکی از زنانی که خود را به محمد هدیه نمود "خوله بنت حکیم" خاله پیامبر بود که پیامبر با او جماع نمود... خوله بنت حکیم السلیمه یکی از خاله‌های پیامبر اسلام بود که از پیامبر دربارهی (حکم) زنی که در خواب محتلم شود پرسید، پس رسول الله گفت: باید غسل کند. ام کتاب: مسند أحمد ط الرسالة نویسنده: أحمد بن حنبل جلد: ۴۵ صفحه: ۲۹۲»*

می‌گوییم:

اولاً. در عرف، وقتی به کسی خاله می‌گویند، چه نسبتی را از آن مراد دارند؟! دکتر معین در فرهنگ لغت خود آن را به معنای «خواهرِ مادر» دانسته است و این معنا مورد اتفاق لغت‌شناسان فارسی است. حال باید ببینیم که آیا چنین نسبتی بین پیامبر ﷺ و خوله بنت حکیم (رضی الله عنهما) وجود داشته است؟

پیامبر اسلام، محمد ﷺ، فرزند عبد الله بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصی^۱ و از جهت مادر، فرزند آمنه بنت وهب بن عبد مناف بن زهرة بن کلاب هستند.^۲ اما خوله (رضی الله عنهما)، فرزند حکیم بن أمیه بن حارثة بن الأوقص بن مرة بن هلال^۳ و از جهت مادر، فرزند ضعیفة بنت

۱. زاد المعاد لابن قیم، مؤسسة الرسالة، ج ۱، ص ۷۰

۲. همان، ج ۱، ص ۸۰

۳. الطبقات الكبرى لابن سعد، دار الکتب العلمیة، ج ۸، ص ۱۲۴

العاص بن أمية بن عبد شمس است.^۴ بنابراین خولة خواهر آمنه -مادر پیامبر- محسوب نمی‌شود و اصل شبهه در اینجا باطل می‌گردد!

ثانیاً. معترض به حدیثی استدلال کرده تا ثابت کند «خولة بنت حكيم» خاله‌ی پیامبر ﷺ بوده است، اما چنین دلیلی، دردی از او دوا نمی‌کند، زیرا آن‌چه از «حسن» بودن حدیث از محقق کتاب ذکر کرده، مربوط به «متن حدیث» است و ارتباطی به کلام راوی که در سند است ندارد! محقق مسند احمد که شیخ شعيب الأرناؤوط بوده، می‌نویسد: «این حدیث «حسن» است، عطاء خراسانی که ابن ابی مسلم است، اوهامی دارد، ولی همانطور که در روایت قبلی آمده، متابعه شده است.»^۵

عبارت «وهي إحدى خالات النبي صلى الله عليه وسلم»، یعنی: «او [یعنی خولة] یکی از خاله‌های پیامبر صلى الله عليه وسلم بود» تنها در یک طریق آمده که محمد بن جعفر آن را از شعبه نقل کرده است، اما در طرق دیگر حدیث که همگی از «شعبه» نقل شده است:

۱. حجاج بن محمد^۶

۲. شبابة بن سوار^۷

۳. أبو الوليد الطيالسي^۸

۴. مسلم بن إبراهيم^۹

اما هیچ‌کدام از آن‌ها چنین زیاده‌ای را نقل نکرده‌اند، همچنین متابعه‌ای از جانب «اسماعيل بن عياش»^{۱۰} و «علی بن زید»^{۱۱} برای «شعبه» واقع شده است، و در آن دو هم ذکر از آن زیاده وجود ندارد، پس این زیاده از وهم «محمد بن جعفر» بوده است و صحیح نمی‌باشد و امام اسحاق بن راهویه به این وهم اشاره کرده و می‌گوید: «او یکی از خاله‌های سعید بن المسيب است.»^{۱۲}

۴. همان

۵. مسند أحمد، مؤسسة الرسالة، ج ۴۵، ص ۲۹۲: «حدیث حسن، عطاء الخراساني -وهو ابن أبي مسلم-

صاحب أوهام، وقد توبع، كما في الرواية التي قبلها.»

۶. السنن الكبرى للنسائي، مؤسسة الرسالة، ج ۱، ص ۱۵۴

۷. حدیث السراج، الفاروق الحديث، ج ۳، ص ۵۹

۸. سنن الدارمي، دار المغني، ج ۱، ص ۵۸۹

۹. المعجم الكبير للطبراني، مكتبة ابن تيمية، ج ۲۴، ص ۲۴۰

۱۰. همان

۱۱. مسند أحمد، ج ۴۵، ص ۲۹۱

۱۲. مسند إسحاق بن راهوية، مكتبة الإيمان، ج ۵، ص ۴۴: «فكانت إحدى خالات سعيد بن المسيب.»

ثالثاً. طبق احادیث معتبر به اثبات رسیده که خوله بنت حکیم (رضی الله عنه) خاله‌ی سعید بن المسیب بوده است، و گویا محمد بن جعفر با شنیدن این کلام به اشتباه افتاده و آن را به صورتی که در قسمت دوم گذشت، نقل کرده باشد.

در سنن دارمی آمده است که سعید بن المسیب می‌گوید: «خاله‌ام، خوله بنت حکیم از رسول الله ﷺ پرسید...»^{۱۳}

استاد حسین سلیم أَسَد که سنن دارمی را تحقیق کرده، می‌گوید: «اسناد این حدیث صحیح است.»^{۱۴} و این حکم صحیح است، زیرا تمامی روات ثقه هستند و اسناد نیز متصل است:

۱. أبو الولید الطیالسی: «ثقة ثبت»^{۱۵}
 ۲. شعبة بن الحجاج: «ثقة حافظ متقن»^{۱۶}
 ۳. عطاء الخراسانی، در اسناد روایت مورد استناد شبهه‌پرداز نیز وجود دارد.
 ۴. سعید بن المسیب، در اسناد روایت مورد استناد شبهه‌پرداز نیز وجود دارد.
- همچنین ابو الولید الطیالسی توسط «بقیة بن الولید» در جایی دیگر متابعه شده است که صدوق است.^{۱۷} بنابراین بر اساس این حدیث، خوله بنت حکیم (رضی الله عنه) خاله‌ی رسول خدا ﷺ نیست، بلکه خاله‌ی سعید بن المسیب بوده است.

رابعاً. ازدواج یک فرد با خاله‌اش بر اساس کتاب، سنت و اجماع مسلمانان حرام است؛ خداوند می‌فرماید: ﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ﴾^{۱۸} و رسول خدا، حریص‌ترین مردمان در اتباع از قرآن بوده‌اند و همچنین دشمنان ایشان از جمله مشرکین مکه، یهودیان و نصرانیان، حریص‌ترین مردمان بر تکذیب ایشان بوده و هیچ فرصتی را برای طعن بر ایشان و تکذیب نبوتشان از دست ندادند! اگر واقعاً پیامبر اسلام ﷺ با یکی از محارم خویش ازدواج می‌کردند -که از تمامی این قبائح معصوم هستند- دشمنان ایشان، مجبور نمی‌شدند ایشان را «ساحر»^{۱۹} و یا حتی «گوش»^{۲۰} بنامند!! پس تاریخ و سیره نیز چنین مطلبی را تکذیب می‌کند و همین اشکال نکردن آنان در این امر، نشان می‌دهد که چنین امری

۱۳. سنن الدارمی، ج ۱، ص ۵۸۹: «سألت خالتي خولة بنت حکيم السلمية رضي الله عنها، رسول الله صلى الله عليه وسلم...»

۱۴. همان: «إسناده صحيح».

۱۵. تقریب التهذیب، ص ۵۷۳

۱۶. تقریب التهذیب، ص ۲۶۶

۱۷. الکامل لابن عدي، الكتب العلمية، ج ۷، ص ۷۰

۱۸. النساء، آیه ۲۳: «حرام شده است بر شما، مادرانتان، و دختران، و خواهران، و عمه‌ها، و خاله‌هایتان...»

۱۹. یونس، آیه ۲

۲۰. التوبة، آیه ۶۱

خالی از صحت است و اگر صحیح بود، حداقل مخالفین اسلام پیش از این در کتاب‌های‌شان به آن بسیار استناد می‌کردند و شهرتش عالم‌گیر می‌شد!

بنابراین شبهه‌ی وارده علاوه بر آن که حاصل وهم یکی از روایات بوده است، با توجه به نسب خولة بنت حكيم (رضی الله عنه) به آسانی می‌توان فهمید که ایشان خاله‌ی پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) نبوده‌اند، و همچنین تصریح به این که ایشان خاله‌ی سعید بن المسیب بوده‌اند، در اخبار معتبر وارد شده است و در نهایت نیز تاریخ صدر اسلام بر ادعای ملحدین خط بطلان می‌کشد. البته لازم به ذکر است که پیامبر (صلی الله علیه و آله) با خولة (رضی الله عنه) ازدواج نکرده‌اند و مجرد «هبه‌شدن» هیچ ارتباطی به ازدواج ندارد!

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
تهیه‌شده در: «رد شبهات ملحدین»